

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, економічних досліджень і туризму

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ

Завідувач кафедри

Олексій ЗОРЯ
(протокол «01» вересня 2025 р. № 1)

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Навчальна краєзнавчо-туристична практика

освітньо-професійна програма Туризм

спеціальність ІЗ Туризм та рекреація

галузь знань І Транспорт та послуги

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

факультет обліку та фінансів

ПОЛТАВА
2025-2026 н. р.

Робоча програма навчальної краєзнавчо-туристичної практики для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Туризм» спеціальності J3 Туризм та рекреація рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Мова викладання: державна

Розробник: ТОМІЛІН Олексій, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму, д.е.н., професор

«01» вересня 2025 року

 Олексій ТОМІЛІН

Погоджено гарантом освітньої програми «Туризм»

«01» вересня 2025 року

 Юрій ТЮТЮННИК

Схвалено радою з якості вищої освіти спеціальності «Туризм та рекреація»

протокол «01» вересня 2025 року № 1

Голова ради з якості вищої освіти спеціальності

«Туризм та рекреація»

 Олена ЄГОРОВА

1. Опис практики

Таблиця 1

Опис навчальної краєзнавчо-туристичної практики

Елементи характеристики	ІЗТР бд 2025
Загальна кількість годин	135
Кількість кредитів	4,5
Місце в індивідуальному навчальному плані студента	обов'язкова
Рік навчання (курс)	I
Семестр	II
Вид підсумкового контролю	диференційований залік

2. Заплановані результати навчання

Метою навчальної краєзнавчо-туристичної практики є вивчення туристичних ресурсів Полтавщини, формування системи знань про складові туристично-рекреаційного потенціалу регіону, про пам'ятки природи, історії, культури, природні рекреаційні ресурси (курорти), ступінь їх освоєння і характер експлуатації, розвиток творчого мислення та індивідуальних здібностей здобувачів вищої освіти у вирішенні практичних завдань, розвиток ініціативи, здатності застосовувати теоретичні знання у практичній роботі, що в підсумку сприятиме формуванню у них здатності до просування на національний ринок місцевого туристичного продукту.

Завдання навчальної краєзнавчо-туристичної практики:

- ознайомлення з туристично-рекреаційними об'єктами Полтавщини, функціонуванням туристичної інфраструктури та об'єктів природно-заповідного фонду регіону;
- виявлення територіальних особливостей краєзнавчих, природних, історико-культурних та соціально-економічних (інфраструктурних) туристично-рекреаційних ресурсів, оцінювання придатності території для потреб туризму;
- аналіз пам'яток історичного, етнографічного, літературного, екологічного, географічного краєзнавства Полтавщини;
- розробка та захист краєзнавчо-туристичних маршрутів, спрямованих на популяризацію історико-культурного і природного потенціалу Полтавщини;
- підготовка пропозицій щодо популяризації та розвитку туризму на Полтавщині;
- опрацювання структури туризму: детальний розгляд його видів, форм та принципів поділу;
- здатність до мобілізації професійних ресурсів для досягнення цілей у ситуаціях підвищеної складності.

3. Передумови для проходження практики

Перелік навчальних дисциплін, які передують проходженню навчальної краєзнавчо-туристичної практики відповідно до структурно-логічної схеми освітньої програми: Основи туризмознавства та рекреації, Географія туризму та рекреації, Туристичне краєзнавство.

4. Результати проходження практики

Компетентності:

загальні:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК5. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

спеціальні (фахові):

ФК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

ФК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

Програмні результати навчання:

ПР2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПР3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.

ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.

ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

Таблиця 2

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання практики
ПР2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг
ПР3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.	Знати і розуміти основні форми і види туризму та критерії їх розмежування
ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань	Вміти аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.
ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях	Здатність до ефективного прийняття рішень та професійного виконання завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

5. Програма практики

Тема 1. Туристичне краєзнавство: об'єкт, предмет, основні завдання. Поняття туристичного краєзнавства. Науково-методичні засади туристичного краєзнавства. Об'єкт предмет туристично-краєзнавчих досліджень. Туристична дестинація як головна просторова одиниця дослідження в туристичному краєзнавстві. Туристичний кластер. Функції та завдання краєзнавчих досліджень. Завдання туристичного краєзнавства. Основні напрями туристичного краєзнавства. Роль краєзнавства у збереженні національної ідентичності та популяризації локальної культурної спадщини. Туристична привабливість території у контексті сталого розвитку територій. Сучасна методологія краєзнавчого аналізу: поєднання традиційних експедиційних методів із цифровими технологіями та ГІС-картографуванням. Туристична картографія як засіб краєзнавчої діяльності. Види туристичних карт: оглядові карти, туристичні плани місць, маршрутні картосхеми. Історія розвитку краєзнавства. Періодизація національного краєзнавства. Генезис краєзнавства в Україні та внесок у його розвиток видатних вітчизняних учених (С. Рудницького, М. Грушевського, О. Бейдика, О. Любіцевої та інших).

Тема 2. Закономірності та принципи використання туристично-рекреаційних ресурсів. Ресурсно-рекреаційне районування України. Класифікація та типізація туристичних ресурсів за походженням та функціональним призначенням. Рекреаційно-туристичний потенціал та рекреаційно-туристичний комплекс. Окремі складові туристично-рекреаційного потенціалу краю. Територіальні рекреаційно-туристичні системи та їх види за

рівнем сформованості. Теоретичні засади формування та функціонування територіально-рекреаційних систем (ТРС). Основні об'єкти територіально-рекреаційних систем. Наукові підходи до ресурсно-рекреаційного районування України. Ресурсно-рекреаційне районування України за О. Бейдиком, П. Масляком, Є. Панковою. Основні форми і види туризму, їх поділ. Особливості туристично-рекреаційних ресурсів, що використовуються у різних видах туризму. Оцінювання придатності території для потреб туризму. Схема рекреаційно-туристичного комплексу як об'єкта туристичного краєзнавства.

Тема 3. Підготовчі процедури у краєзнавчо-туристичних дослідженнях. Краєзнавча інформація. Алгоритм підготовки до проведення краєзнавчих досліджень. Методика опрацювання джерельної бази: робота з архівними матеріалами, фондами бібліотек, статистичними даними та геоінформаційними порталами. Опрацювання літературних джерел краєзнавчого, історичного, етнографічного, туристичного, методичного характеру. Ознайомлення з картографічними джерелами. Визначення можливостей застосування різних методів проведення краєзнавчо-туристичних досліджень під час польової практики. Формування програми польових досліджень, розробка анкет, маршрутних листів та інструментарію фіксації об'єктів. Організаційно-технічні заходи та безпековий супровід краєзнавчої діяльності.

Тема 4. Дослідження краєзнавчого потенціалу та туристичних ресурсів Полтавщини. Туристичний потенціал Полтавської області. Місто Полтава як туристично-краєзнавчий центр. Загальний огляд району практики (значення його туристичних ресурсів), оглядова екскурсія, вибір туристичних об'єктів для вивчення. Комплексний аналіз природно-рекреаційних, історико-культурних та соціально-економічних (інфраструктурних) ресурсів Полтавської області. Особливості туристичних об'єктів Полтавщини, їхня привабливість для туристів та можливості використані в туристичній діяльності. Туристичні об'єкти природного походження. Дослідження об'єктів природно-заповідного фонду як бази для екологічного та активного туризму. Моніторинг стану історичної забудови, етнографічних центрів та об'єктів нематеріальної спадщини (ремесла, гастрономія). Оцінювання туристичної інфраструктури та сервісних можливостей територіальних громад. Застосування SWOT-аналізу для визначення рекреаційного потенціалу, конкурентних переваг локальних туристичних ресурсів.

Тема 5. Камеральна обробка результатів практики. Документування досліджень туристичних ресурсів та туристичних об'єктів. Технологія систематизації та критичного аналізу зібраних під час польового етапу даних. Методи візуалізації результатів дослідження. Формулювання висновків та пропозицій щодо розвитку різних видів туризму на території, що вивчається. Формування прогнозів щодо розвитку туристичної сфери регіону. Оформлення відео та фотоматеріалів практики.

Тема 6. Індивідуальне завдання «Розробка краєзнавчо-туристичного маршруту». Методика проектування туристичного маршруту: від концептуальної ідеї до технічного втілення. Складання траси маршруту з обґрунтуванням послідовності відвідування об'єктів та розрахунком логістичних витрат. Паспортизація туристичних об'єктів – історичних, культурних, етнографічних, екологічних, природно-географічних, туристичних пам'яток, які включені у схему краєзнавчо-туристичного маршруту. Створення паспорта опису маршруту. Врахування особливостей розробки краєзнавчо-туристичного маршруту у невизначених та екстремальних ситуаціях воєнного часу. Впровадження елементів інклюзивності та безбар'єрності при розробці маршрутів. Підготовка пропозицій щодо популяризації та розвитку туризму на Полтавщині.

6. Структура (тематичний план) практики

Таблиця 3

Структура (тематичний план) навчальної краєзнавчо-туристичної практики

Назви теми	Кількість годин		
	усього	у тому числі	
		контакт-них	самостійної роботи
Тема 1. Туристичне краєзнавство: об'єкт, предмет, основні завдання	18	12	6
Тема 2. Закономірності та принципи використання туристично-рекреаційних ресурсів. Ресурсно-рекреаційне районування України	18	12	6
Тема 3. Підготовчі процедури у краєзнавчо-туристичних дослідженнях	18	12	6
Тема 4. Дослідження краєзнавчого потенціалу та туристичних ресурсів Полтавщини	31	20	11
Тема 5. Камеральна обробка результатів практики	20	14	6
Тема 6. Індивідуальне завдання «Розробка краєзнавчо-туристичного маршруту»	30	20	10
Разом	135	90	45

7. Вимоги до баз практики

Навчальна краєзнавчо-туристична практика проводиться у навчальних аудиторіях, лабораторіях та на інших об'єктах структурних підрозділів Університету. Вони повинні мати відповідне матеріально-технічне, організаційне та навчально-методичне забезпечення.

Навчальна практика також може проводитися на підприємствах (в установах, організаціях тощо), матеріально-технічне та інформаційне забезпечення яких відповідає сучасному рівню розвитку сфери туризму і рекреації та забезпечує виконання програми практики. З такими підприємствами (установами, організаціями тощо) укладаються відповідні договори.

8. Організація проведення практики

Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та порядок проведення практики здобувачів вищої освіти є:

- розробка наскрізної і робочих програм практик;
- призначення керівників практики;
- складання індивідуальних завдань на практику;
- проведення настановчих зборів здобувачам вищої освіти;
- підготовка звітної документації за результатами проведення практики;
- інші заходи.

Відповідальність за організацію та проведення практики покладається на ректора Університету. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням в Університеті здійснює керівник виробничої практики навчального відділу, на факультеті – декан, на кафедрах – завідувачі кафедр.

Заходи, пов'язані з організацією практики здобувачів вищої освіти, визначаються наказом ректора Університету про проведення практики здобувачів вищої освіти.

Навчальна краєзнавчо-туристична практика проводиться для академічної групи.

Керівник навчальної практики від кафедри:

- розробляє методичне забезпечення практики здобувачів вищої освіти;
- проводить здобувачам вищої освіти інструктаж із безпеки життєдіяльності;
- забезпечує якість проходження практики здобувачів вищої освіти згідно з її програмою;
- розробляє та видає індивідуальні завдання здобувачам вищої освіти (за наявності);
- здійснює контроль за виконанням програми практики та термінами її проходження;
- перевіряє щоденники навчальної практики та оцінює результати її проходження

здобувачами вищої освіти;

- подає звіт керівника навчальної практики на кафедру та керівнику виробничої практики навчального відділу;

- здійснює виконання інших функцій, визначених законодавством та внутрішніми нормативно-правовими актами Університету.

Здобувачі вищої освіти, які проходять навчальну практику, зобов'язані:

- ознайомитися з програмою практики;
- отримати документи для проходження практики;
- пройти інструктаж із безпеки життєдіяльності та дотримуватися правил безпеки життєдіяльності;
- виконувати завдання, передбачені програмою практики;
- оформити звітну документацію з практики та подати її керівнику практики від кафедри.

9. Вимоги до звітної документації з практики

Після закінчення періоду практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики. Форми звітності визначаються наскрізною та робочою програмами практики. До звітної документації навчальної практики відноситься щоденник практики.

За результатами проходження навчальної практики здобувачем вищої освіти подається керівнику практики від кафедри для перевірки та оцінювання щоденник навчальної практики. У щоденнику практики здобувач вищої освіти у хронологічному порядку відображає зміст виконуваної ним роботи під час практики з коротким її аналізом. Щоденник практики підписується керівником практики.

10. Підведення підсумків практики і оцінювання її результатів

За підсумками навчальної практики проводиться семестровий контроль у формі диференційованого заліку.

Диференційований залік виставляється в останній день практики. Оцінювання її результатів здійснюється керівником практики від кафедри на підставі:

- повноти та якості виконання здобувачем вищої освіти програми практики й індивідуального завдання (за наявності);
- оформлення та змістовності наповнення щоденника практики й інших матеріалів, передбачених робочою програмою практики.

Критерії оцінювання та схема нарахування балів із навчальної практики визначаються науково-педагогічними працівниками кафедри і вказуються у робочій програмі практики.

Схему нарахування балів та критерії оцінювання навчальної краєзнавчо-туристичної практики наведено в табл. 4 і 5.

Таблиця 4

Схема нарахування навчальної краєзнавчо-туристичної практики здобувачів вищої освіти денної форми навчання ІЗ Туризм та рекреація

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання самостійної роботи	Оформлення результатів практики (щоденника)	
Тема 1. Туристичне краєзнавство: об'єкт, предмет, основні завдання	10	5	—	15
Тема 2. Закономірності та принципи використання туристично-рекреаційних ресурсів. Ресурсно-рекреаційне районування України	10	5	—	15
Тема 3. Підготовчі процедури у краєзнавчо-туристичних дослідженнях	10	5	—	15

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання самостійної роботи	Оформлення результатів практики (щоденника)	
Тема 4. Дослідження краєзнавчого потенціалу та туристичних ресурсів Полтавщини	10	5	–	15
Тема 5. Камеральна обробка результатів практики	10	5	–	15
Тема 6. Індивідуальне завдання «Розробка краєзнавчо-туристичного маршруту»	10	5	–	15
Оформлення результатів практики (щоденника)	–	–	10	10
Всього	60	30	10	100

Таблиця 5

Шкала та критерії оцінювання навчальної краєзнавчо-туристичної практики

Кількість балів	Критерії оцінювання
Проходження практики (виконання програми практики)	
Виконання вправ на практичних заняттях	
10	засвоєння базових положень практики, вивчення питань практичної роботи на високому рівні, що дозволяє знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях
7-9	засвоєння базових положень практики, вивчення питань практичної роботи на рівні вище середнього, що дозволяє знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях
4-6	засвоєння базових положень практики, вивчення питань практичної роботи на середньому рівні, що дозволяє знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях
1-3	засвоєння базових положень практики, вивчення питань практичної роботи на рівні нижче середнього, що дозволяє знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях

Кількість балів	Критерії оцінювання
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформлених практичних завдань, що свідчить про відсутність знань з приводу засвоєння базових положень навчальної практики, вивчення питань практичної роботи на базовому рівні та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
	Виконання самостійної роботи
5	засвоєння базових положень практики, вивчення питань самостійної роботи на високому рівні, що дозволяє знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях
4	засвоєння базових положень практики, вивчення питань самостійної роботи на рівні вище середнього, що дозволяє знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях
3	засвоєння базових положень практики, вивчення питань самостійної роботи на середньому рівні, що дозволяє знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях
1-2	засвоєння базових положень практики, вивчення питань самостійної роботи на рівні нижче середнього, що дозволяє знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ; аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформлених самостійних завдань, що свідчить про відсутність знань з приводу засвоєння базових положень навчальної практики, вивчення питань практичної роботи на базовому рівні та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
	Оформлення результатів практики (щоденника)
10	правильне оформлення щоденника відповідно до стандартів, чітке, повне та послідовне викладення у хронологічному порядку змісту розглянутих під час практики питань, відсутність орфографічних і синтаксичних помилок
7-9	правильне оформлення щоденника відповідно до стандартів, чітке, повне та послідовне викладення у хронологічному порядку змісту розглянутих під час практики питань
4-6	правильне оформлення щоденника відповідно до стандартів, послідовне, але недостатньо повне, викладення у хронологічному порядку змісту розглянутих під час практики питань, наявність незначних орфографічних і синтаксичних помилок
1-3	нечітке, неповне та непослідовне розкриття змісту розглянутих питань, наявність

Кількість балів	Критерії оцінювання
	орфографічних і синтаксичних помилок
0	Відсутність оформленого щоденника з навчальної практики, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання

11. Політика проходження практики

- щодо термінів проходження та звітування за результатами практики: усі теми, передбачені робочою програмою практики, мають бути виконані у встановлені терміни; повністю оформлений щоденник з практики подається на кафедру не пізніше останнього дня практики;

- щодо академічної доброчесності: документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>. Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання тематичного плану практики (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); покликання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації;

- щодо оскарження результатів оцінювання: особливості процедури оскарження результатів оцінювання регламентовані Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/plozhennyyaproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf>.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Доценко А. І. Туристичне краєзнавство : навч. посіб. Київ : Університет «Україна», 2022. 128 с.
2. Географія туризму: екологічний туризм : підручник / В. В. Тарасова, І. К. Нестерчук, І. М. Ковалевська, А. С. Осіпчук ; Київ : SBA Print, 2021. 252 с.
3. Мальська М. П., Паньків Н. М. Туристично-ресурсний потенціал території: підруч. для студ. спец. 242 «Туризм». Київ : Піча Ю. В., 2022. 533 с.
4. Маланюк Т.З., Федорак В.В., Качмар О.В., Дутчак О.І., Шикеринець В.В. Краєзнавство: навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника, 2024. 50 с.
5. Полтава – місто, в якому хочеться жити = Poltava, a very desirable city to live in : інформ.-презентац. проспект / [авт.-упоряд. Тексту : В. В. Павлов ; пер. англ. О. Суптелі]. Полтава : Говоров С. В., 2021. 112 с.

Допоміжні

1. Боруцька Ю. З. Практикум із методики створення еколого-туристичних стежок і маршрутів (з елементами сільського зеленого туризму): навч.-метод. посіб. Львів, 2020. 166 с.
2. Булава Л. М., Макаренко С. В., Гужва Ю. М., Ароян А. С. Монастирська гора, Яківці, Шведська Могила та Поле Полтавської битви Полтава : Швидкодрук, 2024. 156 с. (Історичні райони Полтави).
3. Гринюк Д. Ю. Туристичне краєзнавство: Гадяч та його околиці : навч. посібник / Д. Ю. Гринюк, І. О. Степанець, О. В. Борисова ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Київський університет, 2023. 111 с.
4. Дребо О. І., Бабікова К. О. Еколого-економічна оцінка рекреаційно-туристичного природокористування. *Агроекологічний журнал*. 2020. №1. С. 140-148. DOI: <https://doi.org/10.33730/2077-4893.1.2020.201285>.
5. Єгорова О., Дорошенко А., Кононенко Ж. SWOT-аналіз потенціалу розвитку туризму в Полтавській області. *Інфраструктура ринку*. 2022. № 66. С. 147-152. URL: <http://www.market->

infr.od.ua/journals/2022/66_2022/29.pdf . DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct66-27>.

6. Історія одного пам'ятника : до 120-річчя відкриття пам'ятника І. П. Котляревського в Полтаві : [інформ. проспект / авт.-упоряд. тексту та кер. проєкту В. Павлов]. Полтава : Говоров С. В., 2023. 46 с. (Унікальні пам'ятки Полтави).

7. Маланюк Т.З., Федорак В.В., Качмар О.В., Дутчак О.І., Шикеринець В.В. Краєзнавство: навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника, 2024. 50 с.

8. Мицик Ю., Тарасенко І. Полтавщина (з документів XVII–XVIII ст.). Полтавський краєзнавчий музей. Маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток : зб. наук. ст. Харків; Полтава : ТОВ «Майдан», 2023. Вип. XVIII. С. 327–356.

9. Олішевська Ю.А. Шкільне географічне краєзнавство. Київ : Кравченко Я.О., 2020. 175 с

10. Попадинець Н. М., Галаченко О. О., Данило Я. І. Туристично-рекреаційна діяльність: еколого-економічні аспекти. *Регіональна економіка*. 2023. № 108 (2). С. 117-124. DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2023-2-12>.

11. Саковська О. Вплив рекреаційної діяльності на розвиток туристичних дестинацій. *Економіка та суспільство*. 2023. № 52. doi: 10.32782/2524-0072/2023-52-9.

12. Туристські ресурси України: конспект лекцій. Для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 242 «Туризм» за усіма формами навчання / Укладач О. В. Поступна. Харків : НУЦЗУ, 2020. 209 с.

13. Шаховська Н., Сидор П. Розроблення архітектури системи планування безпечних туристичних подорожей. *Herald of Khmelnytskyi National University. Technical sciences*, 2022. Вип. 305(1). С. 96–101. doi:10.31891/2307-5732-2022-305-1-96-101.

14. Шевчук С. М. Туристично-рекреаційна система Полтавської області: сутність та функціонування. *Туристичне регіонаознавство : матеріали науково-практичного семінару*. Київ : НАУ. 2022. С. 11–14.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Департамент культури і туризму Полтавської обласної військової адміністрації. URL: <https://poda.gov.ua/structural-unit/departament-kultury-i-turyzmu>

2. Офіційний сайт Державного агентства розвитку туризму. URL: <https://www.tourism.gov.ua/>.

3. Офіційний сайт Департаменту культури і туризму Полтавської обласної військової адміністрації. URL: <https://www.adm-pl.gov.ua/page/upravlinnya-kulturi-poltavskoyi-obldershadministraciyi>.

4. Офіційний сайт Комунального закладу «Полтавський обласний центр національно-патріотичного виховання, туризму і краєзнавства учнівської молоді Полтавської обласної ради». URL: <https://poltavatourcenter.pl.ua>.